

KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– ALBANIEN –

Bryssel den 10 juli 2026
(OR. en)

AD 47/26

LIMITE

CONF-ALB 9

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kapitel 26: Utbildning och kultur

ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGAR

Albanien

EU:S GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(Som svar på ytterligare information från Albanien)

Kluster 3: Förhandlingskapitel 26

Utbildning och kultur

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på EU:s allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Albanien (AD 5/22 CONF-ALB 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Albanien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.
- Detsamma gäller kraven i punkterna 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 och 48 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Albanien i sina ståndpunkter AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 och AD 42/26 CONF-ALB 4 godtar EU:s regelverk inom kapitel 26, i dess gällande form den 1 maj 2026 och att landet kommer att vara redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

EU noterar Albaniens framsteg med anpassningen till EU:s regelverk om utbildning. EU uppmärksammar Albaniens framsteg och uppmanar landet att göra ytterligare konkreta framsteg med att inrätta de strukturer som krävs för att förvalta Erasmus+.

EU förväntar sig att Albanien gör ytterligare ansträngningar för att anslå en budget för utbildning som motsvarar landets ambitioner och mål. EU uppmanar därför Albanien att öka sina offentliga utgifter för utbildning för att överbrygga klyftan till EU:s genomsnittliga utgifter.

EU noterar att Albanien har gjort ytterligare ansträngningar när det gäller användningen av verktyg för öppenhet i den europeiska referensramen för kvalifikationer, kompetensbaserad utbildning och digitala färdigheter. EU uppmanar Albanien att eftersträva mätbara förbättringar av elevernas grundläggande färdigheter i linje med europeiska mål. EU uppmanar Albanien att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa inkluderande utbildning, även för personer som tillhör minoritetsgrupper.

EU noterar även den information som Albanien lämnat om utbildningsrättigheter som härrör från landets lag om skydd av nationella minoriteter med tillhörande sekundärlagstiftning och den nationella utbildningsstrategin 2021–2026 och välkomnar de ansträngningar som gjorts för att säkerställa ett fullständigt genomförande av den¹. EU uppmanar Albanien att fortsätta att beakta rådets rekommendation av den 22 maj 2018². EU erinrar om att i linje med främjandet av gemensamma värden, inkluderande utbildning och den europeiska dimensionen i undervisningen bör man på alla utbildningsnivåer och inom alla typer av utbildning stärka den sociala sammanhållningen, en europeisk positiv och inkluderande känsla av tillhörighet som kompletterar lokala, regionala och nationella identiteter och främjar toleranta och demokratiska attityder. EU noterar Albaniens åtagande att ytterligare förbättra kvaliteten på och tillgången till läroböcker på alla erkända minoritetsspråk.

EU förväntar sig att Albanien på området högre utbildning fullt ut genomför de viktigaste Bolognaåtagandena och ytterligare anpassar sig till Tiranakommunikén i linje med handlingsplanen för högre utbildning.

¹ Denna fråga undersöks i samband med kluster 1 Grundläggande principer när det gäller undervisning på minoritetsspråk.

² Rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen (2018/C 195/01).

EU betonar att Albanien måste fortsätta att göra framsteg när det gäller att uppnå de mål som fastställts inom ramen för det europeiska utbildningsområdet och måste fortsätta att gradvis bygga upp ett övervakningssystem som gör det möjligt att på ett tillförlitligt sätt följa upp dessa mål.

EU noterar även med tillfredsställelse de framsteg som man gjort med att fullt ut genomföra lagen om yrkesutbildning genom att anta relevant sekundärlagstiftning om standarder, kriterier och förfaranden för ackreditering av yrkesutbildningsanordnare, i syfte att stödja kvalitetssäkringsprocesser och kvalitetssäkringsmekanismer i riktning mot ett livslångt lärande.

EU noterar också den förstärkta kapaciteten för den nationella myndigheten för sysselsättning och kompetens och den nationella myndigheten för yrkesutbildning och kvalifikationer. Samtidigt betonar EU att Albanien måste säkerställa tillräckliga resurser för att optimera yrkesutbildningssystemet i linje med arbetsmarknadens behov, inbegripet kapacitetsuppbyggnad och ökning av antalet lärare och kvaliteten på lärarna inom yrkesutbildningen. EU betonar också behovet av att främja och utveckla möjligheter till vuxenutbildning och sträva efter att anpassa sig till EU:s överordnade mål att minst 60 % av alla vuxna (i åldern 25–64 år) ska delta i utbildning varje år senast 2030 samt säkerställa insamling av uppgifter om denna indikator. EU uppmanar dessutom Albanien att stärka lärlingssystemen och att fortsätta att främja ytterligare engagemang för lärlingsutbildningar och arbetsplatsförlagt lärande inom ramen för den europeiska alliansen för lärlingsutbildning genom att utveckla och utöka medlemskapet från nationella och regionala organisationer genom utfästelser. I detta avseende understryker EU vikten av att arbetsgivarna på ett strukturerat sätt deltar i utvecklingen av yrkesutbildningen i Albanien.

EU noterar Albaniens ytterligare anpassning till EU:s regelverk om **ungdomar**. EU uppmanar Albanien att fortsätta att prioritera ungdomsarbete och ungdomars deltagande och att fortsätta att hålla fast vid den europeiska agendan för ungdomsarbete som centrala mål. EU noterade Albaniens ansträngningar för att stödja ungdomars digitala kompetens.

EU välkomnar Albaniens fortsatta goda framsteg på idrottsområdet och uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen av lagstiftningen till EU:s regelverk om idrott. EU noterar Albaniens framsteg med anpassningen till EU:s regelverk om kultur och understryker vikten av att skydda kulturarvet.

EU noterar att antagandet av de ovannämnda lagstiftningsbestämmelserna uppfyller kraven i avslutningsriktmärket enligt dokument AD 6/25 CONF-ALB 6.

EU uppmanar Albanien att vidta kraftfullare åtgärder i kampen mot korruption inom utbildning och kultur. EU uppmanar Albanien att fortsätta att säkerställa att skyddsåtgärder för integritet genomförs när det gäller val av rektorer och utnämningar inom viktiga utbildningsorgan på grundval av meriter och utan politiskt inflytande.

* * *

Mot bakgrund av ovanstående överväganden konstaterar EU att detta kapitel för närvarande inte kräver några ytterligare förhandlingar.

Övervakningen av framstegen i anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk kommer att fortsätta under förhandlingarna. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämnts ovan i syfte att säkerställa Albaniens administrativa kapacitet, fullständig anpassning av lagstiftningen och effektivt genomförande och effektiv kontroll av efterlevnaden av regelverket i detta kapitel. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kapitel och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Albaniens lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk och av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kapitel och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Albanien att regelbundet tillhandahålla stabiliserings- och associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av regelverket och förstärkningen av den administrativa kapaciteten.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer EU vid behov att återkomma till detta kapitel vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar vidare om att regelverket kan komma att ändras mellan den 1 maj 2026 och förhandlingarnas avslutande.

